

แนวทางการปรับและพัฒนาวงโยธวาทิตสู่การใช้งานในสถานศึกษา
Guidelines for The Adjustment and Development
of The Marching Band For Use In Educational Institutions

ชัยวัฒน์ นำหน้ากองทัพ^{1*}, กำพร ประชุมวรรณ²

Chaiwat Namnakongtap^{1*}, Komphorn Prachumwan²

^{1*}นักวิชาการศูนย์วิจัยภูมิปัญญาตะวันออก ร้อยเอ็ด

²อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

^{1*}Eastern Wisdom Research Center, Roi Ed

²Department of Music Education, Faculty of Education, Nakhon Phanom University

*Corresponding author; E-mail: bas74wuttichai@gmail.com

Received 6 January 2021 Revised 18 January 2021

Accepted 22 January 2021 Available online 31 December 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการปรับและพัฒนาวงโยธวาทิตสู่การใช้งานในสถานศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปรับและพัฒนาวงโยธวาทิต และเพื่อศึกษาแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธวาทิตสู่การใช้งานในสถานศึกษา ระยะเวลา สิงหาคม 2562 ถึง กุมภาพันธ์ 2563 ศึกษาจากภาคสนามด้วยเครื่องมือวิจัย แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต ชุดแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธวาทิตสู่การใช้งานในสถานศึกษา ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คะแนนก่อน - หลัง และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบวิเคราะห์ประกอบตาราง

ผลจากวิจัยพบว่า

1. ปัญหาและอุปสรรคในการปรับและพัฒนาวงโยธวาทิตประกอบด้วย 3 ปัจจัยจากผู้เรียน ปัจจัยจากระยะเวลา และปัจจัยจากสภาพแวดล้อม มีผลต่อการปรับและพัฒนาวงโยธวาทิตในสถานศึกษาเป็นอย่างมาก
2. แนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธวาทิตสู่การใช้งานในสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ระยะ ได้แก่ 1) ระยะเตรียมความพร้อม 2) ระยะปรับพื้นฐาน 3) ระยะปรับพัฒนาการ และ 4) ระยะหวังผล ผลจากการใช้งาน วิเคราะห์จาก Pre- Test และ Post- Test พบว่า Pre- Test มีพัฒนาการผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.30$, S.D. = 0.88) และ Post- Test มีพัฒนาการผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.70) จึงสรุปได้ว่าผู้เรียนมีพัฒนาการ ระดับมาก วิเคราะห์จากแบบสังเกต (Observation) พบว่า มีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของเครื่องดนตรีในแต่ละเครื่องมีการพัฒนาทางด้านทักษะพื้นฐานเร็วขึ้น มีพฤติกรรมกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม

คำสำคัญ: แนวทาง, ปรับและพัฒนา, วงโยธวาทิต, การใช้งานในสถานศึกษา

Abstract

Research subject Guidelines for the adjustment and development of the marching band for use in educational institutions. Objective is to study problems and obstacles for adjustment and development. The marching band and to study the guidelines for the adjustment and development of techniques for the adjustment of the marching band for use in schools during August 2019 to February 2020 study from the field With the research tool, observational interview questionnaire, a set of guidelines for adjusting and developing techniques for adjusting the marching band to use in educational institutions The statistics of mean (\bar{X}), pre-post score and standard deviation (S.D.) were used to present the research results in a tabular analysis.

The result of the research shows that:

1. Problems and obstacles in the adjustment and development of the marching band consisted of 3 factors from the learners. Factors from the duration and environmental factors had a great effect on the adjustment and development of the marching band in the school.

2. Guidelines for the adjustment and development of marching band adjustment techniques to use in educational institutions consist of 4 phases: 1) preparation phase 2) basic adjustment phase 3) development adjustment phase and 4) results from use of analysis from Pre- Test and Post- Test found that Pre-Test had little improvement in learners ($\bar{X} = 2.30$, S.D. = 0.88) and Post-Test has developed the learner at a high level ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.70) It can be concluded that the learner has a high level of development. Analysis from observations found that the understanding of the role of the instrument in each instrument developed the basic skills faster. Have an active behavior in participating in activities

Keywords: Guidelines, Adjust and Develop, Marching Band, Educational Institutions

บทนำ

ประเทศไทยมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานที่เกี่ยวกับวงโยธวาทิต และได้มีการพัฒนาต่อมาจากจนถึงในยุคปัจจุบัน สำหรับวงโยธวาทิตในยุคแรกเป็นดนตรีใช้ในกองทัพ มีจุดประสงค์ที่ใช้ คือ ในการเดินแถวเข้าสู่สนามรบของทหารและใช้ในการสวนสนามเพื่อปลุกใจในยามศึกสงคราม และใช้ในพิธีกรรมต่าง ๆ ของทหาร เพลงที่ใช้บรรเลงส่วนใหญ่จะเป็นเพลงประเภท เพลงมาร์ช (March) และมีเครื่องประกอบทำนองหลัก คือ ทรัมเปต (Trumpet) เป็นเครื่องดนตรีนำทำนอง มีชื่อเรียกแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับกลุ่มคนที่จะเรียก ในสมัยรัชกาลที่ 1 เรียกกันว่า “แตรวีลันดา” (สุกรี เจริญสุข, 2539: 25) ปัจจุบันวงโยธวาทิตมีความสำคัญมาก ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมในประเทศไทย ในส่วนของทางโรงเรียนนั้นมีการนำวงโยธวาทิตของโรงเรียนจัดกิจกรรมงานพิธีการวันสำคัญต่าง ๆ เช่น กิจกรรมลูกเสือ

การขับร้องเพลงชาติ งานรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด งานร่วมรณรงค์ในชุมชน เป็นต้น วงโยธวาทิตมีการจัดเป็นกิจกรรมเสริมในระบบการเรียนการสอนถึงแม้จะไม่อยู่ในแผนการศึกษาของชาติก็ตามในรูปแบบ ชมรม ชุมนุม

วงโยธวาทิตเข้าสู่ระบบการเรียนการสอนในโรงเรียน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ในพุทธศักราช 2521 อยู่ในกลุ่มวิชาเลือกเสรี รายวิชา คือ แตรวงหรือวงโยธวาทิต 1 ถึง 4 และดนตรีสากลปฏิบัติตามความถนัด 1 และ 2 โดยจัดให้เป็น 1 ใน 4 โครงการที่ หลักสูตรกำหนด นำไปใช้สำหรับ นักเรียนที่มีความชื่นชอบใจหรือความถนัด ทางโรงเรียนจะสนับสนุนเด็ก ๆ ที่ชื่นชอบหรือมีความสนใจ เพราะมีเครื่องดนตรีอยู่แล้ว จึงมีผลแก่โรงเรียนและนักเรียนที่สนใจ ดังนั้นนักเรียนจะมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวงโยธวาทิต หากจะศึกษาต่อนักเรียนก็สามารถอยู่ในวงดนตรีของกองทัพ ต่างๆ ซึ่งเปิดรับสมัครนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือสามารถสมัครเรียนต่อในระดับชั้นปริญญาตรีในวิทยาลัยครู วิชาเอกดนตรีสากลได้บ้าง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547: 136-138)

จังหวัดเพชรบูรณ์ มีที่ตั้งอยู่บริเวณรอยต่อของภูมิภาคโดยมีอาณาเขตคาบเกี่ยวในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างและภาคกลางตอนบน เป็นพื้นที่ที่มีความต้องการในการใช้วงโยธวาทิตในการดำเนินกิจกรรมในระบบการเรียนการสอน และส่วนราชการในพื้นที่โดยในจังหวัดเพชรบูรณ์มีโรงเรียนที่มีกิจกรรมการเรียนการสอนเสริมในรูปแบบชมรม หรือชุมนุมอยู่เป็นจำนวนมากแต่หากโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่และมีวงโยธวาทิตเป็นที่ยอมรับในระดับชุมชนและพื้นที่โดยรอบ ประกอบด้วย วงโยธวาทิตโรงเรียนเพชรพิทยาคมตั้งอยู่ที่ 210 ถนนสามัคคีชัย ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ 67000 เป็นโรงเรียนประจำจังหวัด มีวงโยธวาทิตเป็นที่ยอมรับของผู้คนทั่วไปและหน่วยงานราชการต่าง ๆ ในจังหวัด และวงโยธวาทิตโรงเรียนหล่มสักพิทยาคม ตั้งอยู่ที่ เลขที่ 15 ถนนเทศบาล 1 ตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มีชื่อเสียงในเรื่อง วงโยธวาทิต เคยได้เป็นตัวแทนระดับจังหวัดได้เข้าร่วมการประกวดวงโยธวาทิตระดับประเทศไทย เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ในจังหวัดและต่างจังหวัด โดยมีผลงานอย่างต่อเนื่องและ เป็น วงโยธวาทิตที่มีอายุในการก่อตั้งมากกว่า 25 ปี

ด้วยเหตุผลข้างต้น คณะผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาเรื่อง แนวทางการปรับและพัฒนาวงโยธวาทิตสู่การใช้งานในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดรูปแบบองค์ความรู้ที่สามารถใช้งานได้เป็นอย่างดี ตลอดจนสามารถปรับและพัฒนาวงโยธวาทิตสู่การใช้งานได้อย่างถูกต้องและมีระบบ อีกทั้งยังสามารถนำข้อมูลองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ ตลอดจนบูรณาการในระบบการเรียนการสอนในรูปแบบวงดนตรีชนิดอื่น สู่การปรับใช้งานในระบบการเรียนการสอนสืบไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปรับและพัฒนาวงโยธวาทิต
2. เพื่อศึกษาแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธวาทิตสู่การใช้งานในสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธาวิทสู่งานใช้งานในสถานศึกษา ดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม คณะผู้วิจัยได้ใช้วิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเรื่อง แนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธาวิทสู่งานใช้งานในสถานศึกษา คณะผู้วิจัย แบ่งประชากรกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่มได้แก่

- 1) กลุ่มผู้รู้ ใช้การคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยต้องเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านวงโยธาวิท จำนวน 3 คน
- 2) กลุ่มผู้ปฏิบัติ ใช้การคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ กลุ่มผู้สอน คือ ครู อาจารย์ ผู้ควบคุมวงโยธาวิทและกลุ่มสถาปควบคุมวง จำนวน 6 คน และกลุ่มทดลอง ใช้การคัดเลือกกลุ่มทดลองแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยจะต้องเป็นกลุ่มนักเรียนที่เป็นสมาชิกวงโยธาวิท จำนวน 30 คน
- 3) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั่วไป ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) จำนวน 40 คน ที่เป็นประชากรในพื้นที่ที่ทำการทดลอง

2. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) แบบสำรวจ (Preliminary survey form) 2) แบบสังเกต (Observation form) 3) แบบสัมภาษณ์ (Interview form) มี 2 แบบคือ สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview form) สัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured interview form) และ 4) ชุดแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธาวิทสู่งานใช้งานในสถานศึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยยึดหลักข้อมูลที่มีลักษณะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ สามารถตอบคำถามของการวิจัยได้ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งมีวิธีการเก็บข้อมูลดังต่อไปนี้

- 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวงโยธาวิท เทคนิคการเรียนการสอน รูปแบบการปรับวง เทคนิคการพัฒนา แนวคิดระบบการพัฒนาผู้เรียน
- 2) การเก็บข้อมูลจากภาคสนาม จากพื้นที่ที่ทำการวิจัยโดยวิธีการสำรวจจากแบบสำรวจ การสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured interview) ไม่มีโครงสร้าง (Unstructured interview) แบบสังเกต (Observation) ทั้งแบบมีส่วนร่วม และแบบไม่มีส่วนร่วม และเครื่องมือแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธาวิทสู่งานใช้งานในสถานศึกษา
- 3) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มทดลอง ด้วยวิธีการสุ่มอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 30 คน 1) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ภายในกิจกรรม

การเรียนการสอน และการฝึกซ้อม 2) สร้างชุดแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธวาทิตสู่การใช้งาน ในสถานศึกษา 3) นำเครื่องเสนอตรวจสอบกับผู้เชี่ยวชาญ

4) ผู้วิจัยเก็บรวมข้อมูลจากกลุ่มทดลองชุดแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธวาทิตสู่การใช้งานใน จำนวน 30 คน 1) นำเครื่องมือที่ทดลองใช้แล้วเสนอกับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอคำแนะนำปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์ 2) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ 3) นำไปใช้งานจริง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

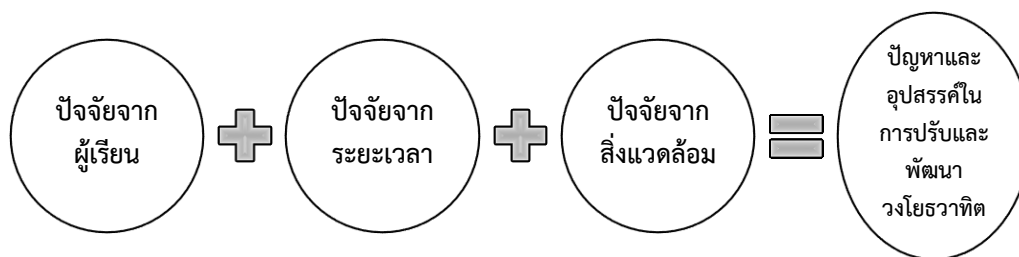
การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สถิติพื้นฐาน โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ค่า S.D และสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ของกลุ่มทดลองโดยการหาค่าเฉลี่ยรายด้านจาก กลุ่มทดลองแบบ Pre-test และ Post-test เพื่อดูพัฒนาการของกลุ่มทดลองหลังใช้ชุดแนวทางการปรับและพัฒนา เทคนิคการปรับวงโยธวาทิตสู่การใช้งานในสถานศึกษาและผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบวิเคราะห์ประกอบ ตาราง

ผลการวิจัย

ปัญหาและอุปสรรคในการปรับและพัฒนาวงโยธวาทิต

การสร้างแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธวาทิตสู่การใช้งานในสถานศึกษา ในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อสร้างชุดเครื่องมือในการปรับและพัฒนา

วงโยธวาทิตในสถานศึกษา โดยคณะผู้วิจัยศึกษาจากปัญหาและอุปสรรคในการปรับและพัฒนาวงโยธวาทิต ที่พบในพื้นที่วิจัย ดังภาพประกอบต่อไปนี้

ภาพที่ 1 ภาพแสดงปัญหาและอุปสรรคที่พบในการปรับและพัฒนาวงโยธวาทิต

ที่มา: ชัยวัฒน์ นำน้ากองทัพ (2564)

จากภาพประกอบ คณะผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์รายละเอียด แบ่งออกตามวัตถุประสงค์ที่ศึกษา ด้วยวิธีการลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลในพื้นที่เก็บข้อมูล จากการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured interview) ไม่มีโครงสร้าง (Unstructured interview) แบบสังเกต (Observation) ทั้งแบบมีส่วนร่วม และแบบไม่มีส่วนร่วมสามารถสรุปได้ ดังนี้

ปัจจัยจากผู้เรียน

ปัจจัยผู้เรียนเป็นปัจจัยหลักที่เกิดกับวงดนตรีในทุกแขนงรูปแบบ เนื่องจากการเล่นดนตรี การรวมวงดนตรีนั้นจะต้องใช้การฝึกพื้นฐานเพื่อให้เกิดทักษะและสามารถเข้าร่วมบรรเลงกับวง หรือทีมได้ แต่หากระหว่างการฝึกพื้นฐานนั้นนักเรียนส่วนมากจะไม่เล็งเห็นความสำคัญ เกิดเป็นสิ่งที่น่าเบื่อไม่มีความจำเป็นต้องฝึกซ้อมเกิดเป็นผลให้เกิดรูปแบบการเรียนรู้และเข้าใจที่ผิด และสามารถพัฒนาต่อได้ยาก เช่น นักเรียนไม่สามารถฝึกได้ครบถ้วนตามหัวข้อที่กำหนด นักเรียนไม่มีความเข้าใจในสัดส่วนของการบรรเลงของตนเอง ไม่สามารถเดินขบวนได้ เป็นผลให้ผู้เรียนไม่ยอมมาซ้อม มาสายกว่าเวลาที่กำหนด เกิดเป็นพัฒนาการช้าไม่สามารถตามเพื่อนได้ทัน เกิดอาการขาดความอดทนเมื่อมาพบกับระบบการฝึกเริ่มต้น และระบบแบบรุ่นพี่ รุ่นน้อง บ่อยครั้งที่สมาชิกลาออกจากกิจกรรม

อีกทั้งปัจจัยจากผู้เรียนที่พบและเป็นปัญหาที่สืบเนื่องกันมาเป็นระยะเวลานาน คือ ปัญหาการไม่ยอมรับซึ่งกันและกัน บ่อยครั้งในระบบการปกครองแบบ รุ่นพี่ รุ่นน้อง จะเกิดปัญหาในเรื่องนี้ เกิดจากหลายกรณี ได้แก่ รุ่นน้องมีความสามารถมากกว่ารุ่นพี่ แต่รุ่นพี่มีอายุมากกว่า ทำให้รุ่นน้องขาดความเคารพและเป็นต้นเหตุของการไม่ยอมรับซึ่งกันและกัน สะท้อนกลายเป็นการไม่เชื่อฟัง และสร้างระบบในการบริหารจัดการได้ยาก

ปัจจัยจากระยะเวลา

ปัจจัยจากระยะเวลาในการฝึกซ้อมพบมากในการสร้างวงโยธวาทิตได้แก่ เวลาในการซ้อมมีไม่เหมาะสมด้วยไม่สามารถไปฝึกซ้อมได้ในเวลาที่กำหนด มักมีภารกิจต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติตามการเรียนการสอนที่ได้รับมอบ แต่หากมีการทำบันทึกข้อความขอความอนุเคราะห์ในการนำเอานักเรียนออกไปบริการชุมชน คณะในหมวดวิชาอื่นภายในโรงเรียนบางท่านไม่ให้ความร่วมมือ ไม่ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ถือเป็นผลกระทบอย่างมากต่อการปฏิบัติการของวงโยธวาทิต

ปัจจัยจากระยะเวลามีผลต่อการฝึกซ้อมสมาชิกใหม่ เพลงใหม่ ในบางกรณีโยธวาทิตต้องไปบรรเลงในพิธีการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ มีบทเพลงที่ต้องใช้ประกอบ แต่ไม่ได้รับความร่วมมือในด้านเวลาในการฝึกซ้อมของสมาชิกวง ส่งผลให้วงเข้าร่วมพิธีการ หรือกิจกรรมนั้น ๆ ได้อย่างไม่สมบูรณ์

ปัจจัยจากสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยแวดล้อมเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่พบจากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ ด้วยการเรียนรู้ทุกรูปแบบจะต้องมีสิ่งสนับสนุนหลักที่เป็นปัจจัยในความสำเร็จต่อการเรียนรู้ในการปรับและพัฒนาวงโยธวาทิตก็เช่นกันโดยปัจจัยแวดล้อมนี้มาจาก ปลายประเด็น ดังนี้

ผู้ปกครอง โดยมากผู้ปกครองจะเข้าใจว่าการเล่นดนตรีความเป็นกิจกรรมเสริมเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้เพื่อผ่อนคลายจากการเรียนในรายวิชาหลักเท่านั้น แต่หากรูปแบบการดำเนินการของวงโยธวาทิต จะมีระยะเวลาในการฝึกซ้อมที่ใช้เวลา ใช้รูปแบบวิธีการที่แตกต่างออกไป ส่งผลให้ผู้ปกครองส่วนมากเข้าใจว่า เมื่อนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของวงโยธวาทิตจะทำให้การเรียนตกต่ำ เป็นผลให้นักเรียนจำนวนมากไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตได้

สภาพแวดล้อมด้านสถานที่ ไม่อำนวยความสะดวกการฝึกซ้อม ด้วยโรงเรียนส่วนมากจะตั้งอยู่ในเขตชุมชนการฝึกซ้อมภายนอกห้อง ที่ทำให้เกิดเสียงดังทำให้ ประชาชนโดยรอบบริเวณเกิดความไม่พอใจ มีการร้องเรียนถึงเสียงที่ก่อให้เกิดความรำคาญทำให้การปรับและพัฒนาวงเป็นไปได้อย่างยากลำบาก

ปัญหาการสอนของวิทยากรพิเศษ ภายนอกในกรณีวิทยากรภายนอกผู้เชี่ยวชาญเข้ามาสอน ก็จะมีการปรับระบบการคิด ระบบการปฏิบัติของผู้ควบคุมวง ทำให้นักเรียนเกิดความสับสน ในการปฏิบัติ และเลือกที่จะปฏิบัติตามวิทยากรภายนอกทำให้งปรับและพัฒนาได้ยากขึ้น

ทั้งนี้ปัจจัยทั้ง 3 อันประกอบด้วย ปัจจัยจากผู้เรียน ปัจจัยจากระยะเวลา และปัจจัยจากสภาพแวดล้อม มีผลต่อการปรับและพัฒนาวงโยธวาทิตในสถานศึกษาเป็นอย่างมาก คณะผู้วิจัยจึงได้พัฒนารูปแบบแนวทาง ในการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธวาทิตสู่การใช้งานในสถานศึกษา เพื่อเป็นการปัจจัยทางด้านผู้เรียน ให้มีเนื้อหา เวลา ช่วงในการฝึกซ้อมและสภาพแวดล้อมที่สอดคล้องเหมาะสมกับการปรับและพัฒนาวงโยธวาทิต ในสถานศึกษาต่อไป

แนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธวาทิตสู่การใช้งานในสถานศึกษา

จากการลงพื้นที่ศึกษาเก็บข้อมูลจากกลุ่มทดลอง พบปัญหาและอุปสรรคในการปรับและพัฒนา วงโยธวาทิต ของสมาชิกวงโยธวาทิตโรงเรียนเพชรพิทยาคมและโรงเรียนหล่มสักพิทยาคม จำนวน 30 คน เพื่อสร้างชุดแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธวาทิตสู่การใช้งานในสถานศึกษา แบ่งการศึกษาครั้งนี้ การสร้างชุดแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธวาทิตสู่การใช้งานในสถานศึกษา และผลการนำไปใช้ งานชุดแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธวาทิตสู่การใช้งานในสถานศึกษา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การสร้างชุดแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธวาทิตสู่การใช้งานในสถานศึกษา

ชุดแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธวาทิตสู่การใช้งานในสถานศึกษา ถูกสร้างขึ้น เพื่อเป็นแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธวาทิตสำหรับการใช้งานการใช้งานในสถานศึกษาเบื้องต้น ดังนี้

ชื่อสื่อการสอน ชุดแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธวาทิตสู่การใช้งานในสถานศึกษา

ผู้สร้าง นายชัยวัฒน์ นาน้ำกกองทัพ และนายกำพร ประชุมวรรณ

ผู้เชี่ยวชาญด้านวงโยธวาทิต ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดิฐพงษ์ อุเทศธำวง อาจารย์ ดร.พีระพงษ์ ธีระเผ่าพงษ์ และอาจารย์ธีรภูมิ มูลเมืองแสน

ชุดแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธวาทิตสู่การใช้งานในสถานศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ระยะ มีเนื้อหา ดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะเตรียมความพร้อม

ระยะที่ 1 ขึ้นอยู่กับวงที่จะใช้งาน โดยสามารถสร้างกิจกรรมในระยะที่ 1 ได้ 1-2 ครั้ง ตามความเหมาะสม ของแต่ละวง โดยแต่ละครั้ง จะใช้เวลาไม่เกิน 1-3 ชั่วโมง ขึ้นอยู่กับกิจกรรม โดยระยะที่ 1 เป็นระยะที่ยังไม่ให้ผู้เรียน ได้ทำกิจกรรมร่วมกับเครื่องดนตรี ระยะที่ 1 มีความสำคัญ

ต่อการปรับทัศนคติของสมาชิกไม่ว่าจะเป็นสมาชิกเก่าหรือสมาชิกใหม่เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนา ทักษะไปในทิศทางเดียวกัน โดยในระยะที่ 1 จะมีกิจกรรมทั้งหมด 3 ส่วน ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมละลายพฤติกรรม โดยมุ่งเน้น สร้างความสามัคคี สร้างสัมพันธ์ระบบทีม สร้างการอยู่ร่วมกันของสมาชิก ระบบการฝึกซ้อม ระบบความเคารพในรุ่นพี่รุ่นน้อง ระบบกติกาชุมนุมหรือชมรม เพื่อให้เกิดความเข้าใจ

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมปรับพื้นฐานทางทฤษฎีดนตรีสากล ประกอบด้วย บรรทัด 5 กุญแจเสียง ค่าของตัว โน้ต Time Signature การอ่านโน้ตเบื้องต้น

กิจกรรมที่ 3 คือกิจกรรมสร้างแรงบันดาลใจ การสร้างแรงบันดาลใจในช่วงนี้จะมุ่งให้สมาชิกเกิดความอยากที่จะฝึก อยากที่จะพัฒนาตนเอง อยากที่จะเล่นเครื่องดนตรี เมื่อผู้เรียนเริ่มสร้างแรงบันดาลใจได้แล้ว

เมื่อสมาชิกละลายพฤติกรรม ปรับพื้นฐานทางทฤษฎีดนตรีสากล และสร้างแรงบันดาลใจเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ต้องอธิบายความสำคัญของเครื่องดนตรีในแต่ละตำแหน่งที่มีความสำคัญต่อวงโยธวาทิต

ทั้งนี้ในกิจกรรมจะใช้รูปแบบวิธีการแบบ Active Learning เพื่อให้สร้างการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และใช้ ระบบ Team Teaching ในการสร้างการเรียนรู้เพื่อให้ สมาชิกใหม่เข้าถึงครูผู้สอนและสตาฟ ในทีมทุกตำแหน่ง และออกกำลังกายก่อนที่จะจบกิจกรรมในระยะเวลาที่ 1 เพื่อเตรียมความพร้อมร่างกายในรูปแบบกิจกรรมทีม

ระยะที่ 2 ระยะปรับพื้นฐาน

ระยะที่ 2 ขึ้นอยู่กับพัฒนาการและความพร้อมของวง เพื่อสร้างพื้นฐานของวงจำเป็นต้องมีการปรับพื้นฐานของวง สามารถใช้กิจกรรมในระยะที่ 2 ได้ 1-3 ครั้ง ตามความเหมาะสมของแต่ละวง โดยแต่ละครั้ง จะใช้เวลาไม่เกิน 1-3 ชั่วโมง ทั้งนี้เพื่อให้ถึงความสนใจของสมาชิกวงได้นานขึ้น ประกอบด้วย กิจกรรม 3 ส่วน

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมสร้างความคุ้นเคยกับเครื่องโดยให้สมาชิกประจำเครื่องของแต่ละคน และฝึกพื้นฐานอย่างง่าย โดยผู้ควบคุมจะแบ่งกลุ่มตามลักษณะเครื่องดนตรีและมีวิธีการสอนที่ต่างกันออกไปในแต่ละเครื่อง ดังนี้

เครื่องลมไม้ โดยใช้รูปแบบการฝึกสอนแบ่งเป็นการหายใจ ฝึกการเป่าเมาท์พีซ ฝึกการเป่าไล้สเกล ฝึกรวมกลุ่ม และทำในการปฏิบัติ ของแต่ละเครื่อง

เครื่องลมทองเหลือง โดยใช้รูปแบบการฝึกสอนแบ่งเป็นการหายใจ ฝึกการเป่าเมาท์พีซ ฝึกการเป่าไล้สเกล ฝึกรวมกลุ่ม และทำในการปฏิบัติ ของแต่ละเครื่อง

เครื่องประกอบจังหวะ ใช้รูปแบบการฝึกสอนแบ่งเป็นการจับไม้ ฝึกซ้อมมือในการตีฝึกความหนักเบาของเสียง สเกล ฝึกรวมกลุ่มและทำในการปฏิบัติ ของแต่ละเครื่อง

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรม Energizer หรือกิจกรรมกลุ่มอย่างง่ายเพื่อเรียกความสนใจแก่ผู้เรียนให้กลับเข้าสู่บทเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนมากขึ้น

กิจกรรมที่ 3 แบบฝึกค่านัด โดยใช้นัดอย่างง่าย เริ่มจากนัดตัวขาว ตัวดำ 1 แนว 2 แนว ตลอดจนแยกตามกลุ่มเครื่องดนตรีในวงที่เล่นอยู่ หรืออยากที่จะเล่นเพื่อให้เกิดความเคลื่อนไหวและให้ผู้เรียนได้ผ่อนคลายจากฝึกในกิจกรรม

ทั้งนี้กิจกรรมในระยะที่ 2 จะ Team Teaching ในการสร้างการเรียนรู้เพื่อให้เกิดผลที่รวดเร็ว Team Teaching ในที่นี้อาจเป็น สตาฟ หรือสมาชิกเก่าที่สามารถถ่ายทอดได้เป็นผู้ช่วยเสริมและออกกำลังกายก่อนที่จะจบกิจกรรมในระยะที่ 2 แต่ละเพื่อเตรียมความพร้อมร่างกายในรูปแบบกิจกรรมทีม

ระยะที่ 3 ระยะปรับพัฒนาการ

ระยะที่ 3 ระยะปรับพัฒนาการเป็นผลจากระยะเตรียมความพร้อม และระยะปรับพื้นฐาน สามารถใช้กิจกรรมในระยะที่ 3 ได้ตามความเหมาะสมของแต่ละวง โดยแต่ละครั้ง จะใช้เวลาไม่เกิน 1-3 ชั่วโมง ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดการความเหนื่อยล้าจากการฝึกมากเกินไป อันเป็นปัจจัยหลักของการหยุดพัฒนาของผู้เรียน โดยในระยะที่ 3 จะประกอบด้วยกิจกรรม 3 ส่วน

กิจกรรมที่ 1 สร้างการพัฒนาการทักษะเฉพาะเรื่องเสียงและการใช้เสียงเป็นทีม (Sound & Harmony) เสียงในที่นี้หมายถึงการสร้างเสียงของเครื่องดนตรีในแต่ละกลุ่ม โดยสร้างแบบฝึกเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ดังนี้

กลุ่มเครื่องเป่า ใช้รูปแบบการเป่าแบบเสียงยาว (Long tone) ในแบบกลุ่ม จากโน้ตตัวที่ 1 ของเครื่องเป่า 8 จังหวะ หยุด 4 จังหวะ สลับโน้ตไปในทิศทางเดียวกัน หรือโน้ตตัวเดียวกันในรูปแบบการเป่าแบบ Unison โดยเสียงจะต้องออกมาเป็นกลุ่มเป็นก้อนเสียงที่มีคุณภาพ จากนั้นสร้างรูปแบบของเสียงโดยการให้แต่ละเครื่องเป่าคนละตัวโน้ตโดยสร้างเป็นคอร์ด (Chord) โดยใช้พื้นฐานการเป่า 8 จังหวะ หยุด 4 จังหวะเป็นพื้นฐานและเคลื่อนไหวตัวโน้ตไปเรื่อย ๆ

เครื่องประกอบจังหวะใช้แบบฝึกทักษะจังหวะ สร้างมิติในการกระทบระหว่างเครื่องประกอบจังหวะให้มีอัตราส่วนที่สม่ำเสมอด้วยเล่นพร้อมกัน 1 แนวและแยกกันมากกว่า 1 แนว จากนั้นสร้างความแตกต่างกันระหว่างจังหวะหนัก และจังหวะเบา เพื่อควบคุมความดังเบาและกระชับจังหวะของวงสร้างรากฐานของวงให้มีความเข้มแข็ง

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรม Energizer หรือกิจกรรมกลุ่มอย่างง่ายเพื่อเรียกความสนใจแก่ผู้เรียนให้กลับเข้าสู่บทเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนมากขึ้น

กิจกรรมที่ 3 บทเพลงพื้นฐาน เมื่อฝึกปรับพัฒนาการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงนำเข้าสู่บทเพลงอย่างง่ายก่อน ขึ้นอยู่กับผู้ควบคุมของแต่ละวง เช่น เพลง Marine March กราวกีฬา หรือเป็นเพลงพิธีที่คุ้นหู เช่น เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี

ทั้งนี้กิจกรรมในระยะที่ 3 จะ Team Teaching ในการสร้างการเรียนรู้เพื่อให้เกิดผลที่รวดเร็ว Team Teaching ในที่นี้อาจเป็น สตาฟ หรือสมาชิกเก่าที่สามารถถ่ายทอดได้เป็นผู้ช่วยเสริมและออกกำลังกายก่อนที่จะจบกิจกรรมในระยะที่ 3 แต่ละเพื่อเตรียมความพร้อมร่างกายในรูปแบบกิจกรรมทีม

ระยะที่ 4 ระยะหวังผล

ระยะที่ 4 ระยะหลังผลคือระยะที่จะต้องมีการเตรียมการเพื่อให้เกิดผลสำเร็จมากที่สุดเนื่องจากจะเป็นช่วงที่จะต้องเตรียมสมาชิกในวงให้พร้อมเพื่อโชว์ผลจากการฝึกซ้อม โดยระยะที่ 4 สามารถใช้กิจกรรม ได้ตามความเหมาะสมของแต่ละวง โดยแต่ละครั้ง จะใช้เวลาไม่เกิน 2-5 ชั่วโมง ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดการความผิดพลาดในระหว่างทำการแสดงจะต้องใช้เวลาในการสร้างซ้อมในกิจกรรมระยะที่ 4 โดยนี้จะประกอบด้วยกิจกรรม 2 ส่วน

กิจกรรมที่ 1 บทเพลงสำหรับทำการแสดง หมายถึงการฝึกเล่นเพลงที่จะใช้ในการโชว์หรือเดินพาเหรด เป็นเพลงที่มีความยากเพิ่มมากขึ้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องฝึกในช่วงระยะที่ 3 ของแต่ละเครื่องดนตรีเป็นอย่างดี เพื่อให้ Sound & Harmony ของเสียงออกมาได้คุณภาพเป็นที่ประทับใจแก่ผู้ชม โดย บทเพลงที่พบมาที่ใช้ในขบวนพาเหรด เช่น Hawaii Five-0, Phantom of the Opera เพลงพระราชนิพนธ์ ในรัชกาลที่ 9 เป็นต้น ทั้งนี้บทเพลงเหล่านี้จำเป็นต้องอาศัยการบรรเลงเป็นทีมและเข้าใจส่วนของตัวโน้ตเป็นอย่างดี

กิจกรรมที่ 2 รูปขบวนและการเดิน รูปแบบการเดินขบวนจะเริ่มจากการยืนแถว การเดินแถว วิธีการก้าวเดิน การเดินเลี้ยวฉากของวง การเดินม้วนกลับ การเดินซิด ตลอดจนรูปแบบการแปลงขบวนในการเดินโชว์ ขึ้นอยู่กับความสามารถของวง

ในระยะที่ 4 นั้นจะมุ่งเน้นสร้างรูปแบบวงโยธวาทิต และสร้างความอดทน โดยจะเริ่มใช้เวลาในการฝึกซ้อมมากขึ้นเพื่อสร้างให้เกิดความเคยชิน และจะไม่มีการเสริมเพื่อให้เกิดการพักผ่อนระกว่าฝึกซ้อม ทั้งนี้ เพื่อสร้างความอดทน ทั้งนี้ในระยะที่ 4 นั้นความจัดหรือทำกิจกรรมในช่วงวันหยุด เพื่อความต่อเนื่องหรือหรือหลังมีการเรียนการสอน เพื่อไม่ให้เกิดเสียงรบกวนการเรียนการสอนในภาพปกติ

ผลการนำไปใช้งานชุดแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธาวิตสู่การใช้งาน ในสถานศึกษา

ผลการนำชุดแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธาวิตสู่การใช้งานในสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์จาก Pre-test และ Post-test ในจังหวัดเพชรบูรณ์ พื้นที่วิจัย วงโยธาวิตโรงเรียนเพชรพิทยาคม และโรงเรียนหล่มสักวิทยาคม ในกลุ่มสมาชิกวงโยธาวิต จำนวน 30 คน โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์แปลผล (ภัทรพร เกษสังข์, 2549: 122) ดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) การทดสอบ Pre- Test และค่าเฉลี่ย (\bar{X}) การทดสอบ Post- Test

หัวข้อประเมิน (n=30)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) การทดสอบ Pre-Test	ค่า S.D.	แปลผล	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) การทดสอบ Post-Test	ค่า S.D.	แปลผล
1. ทฤษฎีดนตรีสากล	2.37	0.72	น้อย	3.57	0.68	มาก
2. ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ เครื่องดนตรี	2.30	0.95	น้อย	3.13	0.82	ปาน กลาง
3. ทักษะเครื่องเป่าลมไม้	2.67	0.92	ปาน กลาง	3.77	0.63	มาก
4. ทักษะเครื่องเป่าลมทองเหลือง	2.53	0.78	ปาน กลาง	3.63	0.67	มาก
5. ทักษะเครื่องประกอบจังหวะ	2.60	1.04	ปาน กลาง	3.57	0.68	มาก
6. ระบบการจัดการวง	2.23	0.88	น้อย	3.60	0.72	มาก
7. การเดินขบวน	2.67	1.12	ปาน กลาง	3.53	0.63	มาก
8. ปัจจัยจากผู้เรียน	1.97	0.67	น้อย	3.80	0.66	มาก
9. ปัจจัยจากระยะเวลา	1.73	0.98	น้อย	3.27	0.69	ปาน กลาง

หัวข้อประเมิน (n=30)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) การทดสอบ Pre-Test	ค่า S.D.	แปลผล	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) การทดสอบ Post-Test	ค่า S.D.	แปลผล
10.ปัจจัยจากสิ่งแวดล้อม	1.87	0.78	น้อย	3.33	0.84	ปานกลาง
โดยรวม	2.30	0.88	น้อย	3.52	0.70	มาก

จากตารางการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า กลุ่มทดลองที่ใช้ชุดแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธาวิทสู่การใช้งานในสถานศึกษา ในจังหวัดเพชรบูรณ์ พื้นที่วิจัย วงโยธาวิทโรงเรียนเพชรพิทยาคมและโรงเรียนหล่มสักวิทยาคม ในกลุ่มสมาชิกวงโยธาวิท

โดยสรุป พบว่าผลจากการใช้ชุดแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธาวิทสู่การใช้งานในสถานศึกษา วิเคราะห์จาก Pre- Test, Post- Test กับกลุ่มผู้ทดลองได้ผลในเชิงบวกมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) การเปลี่ยนแปลงจาก Pre- Test มีพัฒนาการผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.30$, S.D. = 0.88) เป็น Post-Test มีพัฒนาการผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.70) จึงสรุปได้ว่าผู้เรียนมีพัฒนาการ และสามารถพัฒนาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ ผู้เรียนสามารถเข้าใจเครื่องดนตรี มีพื้นฐาน ทักษะในการปฏิบัติ สามารถเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธาวิท และมีพัฒนาการด้านปัญหาและอุปสรรคในการปรับและพัฒนาวงโยธาวิทในเชิงบวกโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผลจากการใช้ชุดแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธาวิทสู่การใช้งานในสถานศึกษา วิเคราะห์จากแบบสังเกต (Observation) ทั้งแบบมีส่วนร่วม และแบบไม่มีส่วนร่วม พบว่า 1) นักศึกษากลุ่มทดลองสามารถเรียนรู้หลักทฤษฎีดนตรีพื้นฐานได้ดีขึ้น 2) นักศึกษากลุ่มทดลองมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของเครื่องดนตรีในแต่ละเครื่องได้เป็นอย่างดี 3) นักศึกษากลุ่มทดลองมีการพัฒนาทางด้านทักษะพื้นฐานเร็วขึ้น 4) นักศึกษากลุ่มทดลองมีพฤติกรรมกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น 5) กลุ่มทดลองมีความต้องการที่จะพัฒนาในระดับที่สูงขึ้น 6) กลุ่มทดลองมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องและสามารถพัฒนาเสริมต่อได้ง่ายขึ้น 7) กลุ่มทดลองมีความมั่นใจในการแสดงมากขึ้น

สรุป ชุดแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธาวิทสู่การใช้งานในสถานศึกษา นักศึกษากลุ่มทดลอง สามารถเรียนรู้หลักทฤษฎีดนตรีพื้นฐาน มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของเครื่องดนตรีในแต่ละเครื่อง มีการพัฒนาทางด้านทักษะพื้นฐานเร็วขึ้น มีพฤติกรรมกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมมีความต้องการที่จะพัฒนา มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง สามารถพัฒนา และมีความมั่นใจในการแสดง

อภิปรายผลการวิจัย

แนวทางการปรับและพัฒนาวงโยชวาทิตสู่การใช้งานในสถานศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปรับและพัฒนาวงโยชวาทิตและศึกษาแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยชวาทิตสู่การใช้งานในสถานศึกษา ผลการวิจัยศึกษากลุ่มทดลอง ดังนี้

ปัญหาและอุปสรรคในการปรับและพัฒนาวงโยชวาทิตประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยจากผู้เรียน เป็นปัญหาที่เกิดจากผู้เรียนเป็นสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานกิจกรรมวงโยชวาทิต 2) ปัจจัยจากระยะเวลา เป็นปัญหาที่เกิดจากบุคลากรภายในสถานศึกษาที่ไม่ให้ความร่วมมือ ตลอดจนเนื้อหาที่ใช้กับช่วงเวลาในการฝึกซ้อม ไม่มีความสอดคล้องกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ King (1992: 43-67) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ของการปฏิรูปหลักสูตรกับการมีส่วนร่วมของชั้นเรียน วิชาดนตรีในรัฐเวอร์จิเนียปี 1979 – 1988 ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างปฏิรูปหลักสูตรวิชาดนตรีกับการมีส่วนร่วมของชั้นเรียนวิชาดนตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษาชั้น สลับซับซ้อนมาก แต่การลงทะเบียนเรียนวิชาดนตรีลดลง ซึ่งการลดลงของจำนวนผู้เรียนอาจมาจากการรณรงค์ ให้มีการเรียนวิชาพื้นฐาน และ 3) ปัจจัยจากสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย พื้นที่ตั้ง สถานที่ กับความเหมาะสม ภายในสังคมพื้นที่นั้นมีผลต่อการปรับและพัฒนาวงโยชวาทิตในสถานศึกษา

แนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยชวาทิตสู่การใช้งานในสถานศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ระยะเตรียมความพร้อม ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ส่วน ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมละลายพฤติกรรม กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมปรับพื้นฐานทางทฤษฎีดนตรีสากล กิจกรรมที่ 3 คือกิจกรรมสร้างแรงบันดาลใจ กิจกรรมจะใช้รูปแบบวิธีการแบบ Active Learning เพื่อให้สร้างการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและใช้ระบบ Team Teaching ในการสร้างการเรียนรู้เพื่อให้ สมาชิกใหม่เข้าถึงครูผู้สอนและสตาฟ ในทีมทุกตำแหน่ง ระยะที่ 2 ระยะปรับพื้นฐาน ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ส่วน ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมสร้างความคุ้นเคยกับเครื่อง กิจกรรมที่ 2 กิจกรรม Energizer และกิจกรรมที่ 3 แบบฝึกหัดตัวโน้ต กิจกรรมในระยะที่ 2 จะ Team Teaching ในการสร้างการเรียนรู้เพื่อให้เกิดผลที่รวดเร็ว Team Teaching ในที่นี้อาจเป็น สตาฟ หรือสมาชิกเก่าที่สามารถถ่ายทอดได้เป็นผู้ช่วยเสริม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Fitzgerrald (1989 : 102 – 120) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาวิเคราะห์การดูแลเอาใจใส่ของครูผู้สอนดนตรี ปัจจัยสนับสนุนของมหาวิทยาลัย และการฝึกฝนอันเกี่ยวเนื่องกับการสอนวิชาดนตรีให้กับเด็กวัยรุ่นในประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาพบว่ามีผลแตกต่างระหว่างครูผู้สอนดนตรีทั่วไปในโรงเรียนมัธยมกับครูผู้สอนดนตรีในระดับอุดมศึกษาในด้านความต้องการในการแสดงออก อันเกี่ยวเนื่องกับสุนทรีย์ และการให้คุณค่าในประสบการณ์ทางดนตรีของผู้เรียนดนตรีทั่วไป รวมทั้งบรรยากาศในการเรียน วินัยในห้องเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน และยังพบว่ามีความไม่เท่าเทียมกันระหว่างการเตรียมการสอนเด็กวัยรุ่นในชั้นเรียนดนตรีและสิ่งที่สอนในหลักสูตรการฝึกหัดครูดนตรีระยะที่ 3 ระยะปรับ พัฒนาการ ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ส่วน ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 สร้างการพัฒนากิจกรรมเฉพาะ กิจกรรมที่ 2 กิจกรรม Energizer และกิจกรรมที่ 3 บทเพลงพื้นฐาน กิจกรรมในระยะที่ 3 จะ Team Teaching ในการสร้างการเรียนรู้เพื่อให้เกิดผลที่รวดเร็ว Team Teaching ในที่นี้อาจเป็น สตาฟ หรือสมาชิกเก่าที่สามารถถ่ายทอดได้เป็นผู้ช่วยเสริม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Birch (1996 : 24-43) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่ทำให้ทัศนคติทางด้านดนตรีของครูแตกต่างกันโดยใช้แบบสอบถามที่ชื่อว่า The Oregon Test for Attitude Toward Music เพื่อวัดทัศนคติที่สัมพันธ์กับประสบการณ์ทางด้านดนตรีและความเชื่อมั่นของตนเองในการสอนดนตรี ซึ่งผลการวิจัย

พบว่า ประสิทธิภาพทางด้านดนตรีกับทัศนคติที่มีต่อดนตรี ประสิทธิภาพทางดนตรีและความเชื่อมั่นในตนเองและทัศนคติที่มีต่อดนตรีสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเองในการสอนดนตรีแต่จำนวนปี ที่ที่การสอนดนตรีกับทัศนคติที่มีต่อดนตรีไม่แตกต่างกันใน และระยะที่ 4 ระยะหวังผล ประกอบด้วยกิจกรรม 2 ส่วน ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 บทเพลงสำหรับการแสดง กิจกรรมที่ 2 รูปขบวนและการเดินระยะที่ 4 นั้นจะมุ่งเน้นสร้างรูปแบบวงโยธวาทิต และสร้างความอดทน โดยจะเริ่มใช้เวลาในการฝึกซ้อมมากขึ้นเพื่อสร้างให้เกิดความเคยชิน และจะไม่มีการเสริมเพื่อให้เกิดการพักผ่อนกว่าฝึกซ้อมครั้งนี้ เพื่อให้สร้างความอดทน

จากการศึกษาวิจัยมีข้อค้นพบว่าผลจากการใช้ชุดแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธวาทิตสู่การใช้งานในสถานศึกษา

วิเคราะห์จาก Pre- Test, Post- Test ใช้กับกลุ่มผู้ทดลองได้ผลในเชิงบวกมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) การเปลี่ยนแปลงจาก Pre- Test มีพัฒนาการผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.30$, S.D. = 0.88) เป็น Post-Test มีพัฒนาการผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.70) จึงสรุปได้ว่าผู้เรียนมีพัฒนาการ ระดับมาก

ผลจากการใช้ชุดแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธวาทิตสู่การใช้งานในสถานศึกษาวิเคราะห์จากแบบสังเกต (Observation) ทั้งแบบมีส่วนร่วม และแบบไม่มีส่วนร่วม พบว่า ชุดแนวทางการปรับและพัฒนาเทคนิคการปรับวงโยธวาทิตสู่การใช้งานในสถานศึกษา นักศึกษากลุ่มทดลอง สามารถเรียนรู้หลักทฤษฎีดนตรีพื้นฐาน มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของเครื่องดนตรีในแต่ละเครื่องมีการพัฒนาทางด้านทักษะพื้นฐานเร็วขึ้น มีพฤติกรรมกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมมีความต้องการที่จะพัฒนา มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง สามารถพัฒนา และมีความมั่นใจในการแสดง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาและการพัฒนางวงโยธวาทิตเพื่อการแข่งขัน
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการถ่ายทอด เทคนิคพิเศษการปรับวง การแปรขบวน
3. ควรมีการศึกษาการเรียงเรียงเสียงประสานสำหรับวงโยธวาทิตที่มีความแตกต่างกันเพื่อการใช้งานจริง
4. ควรมีการศึกษาความต้องการสร้างวงโยธวาทิตในโรงเรียนขนาดกลาง และเล็กที่ยังไม่มีวงโยธวาทิต

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). *วงโยธวาทิต*. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- ภัทรพร เกษสังข์. (2549). *การวิจัยทางการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สุกรี เจริญสุข. (2539). *สุนทรียศาสตร์ทางดนตรี*. นครปฐม: มหาลัยมหิตล.

Birch, L.W. (1996). *Factors Related to Differences in Classroom Teacher's Attitudes Toward Music*, Dissertation Abstracts International.

Fitzgerrald, J.N. (1989). *A Comparative Analysis of Teacher Concerns and Existing University Offerings*. Doctoral Dissertation, Syracuse University.

King, Stephen Emmett. (1992). *The Relationship of Curriculum Reform to Participation in Secondary School Music Class in Virginia 1979 – 1988*. Dissertation Abstracts International.